4de. JAARGANG. CURAÇAO DEN 8n OCTOBER 1887. № 197

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden ƒl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar ƒl. 10,—
Afzonderlijke nummers ƒl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels ƒl. 0,50, voor elken regel meer ƒl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
De Agentuur:
JAN ELLIS, *Curaçao*, — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, *Aruba*, — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, *Bonaire*. Playa.
UITSLUITEND AGENT VOOR FRANKRIJK
Teissedre, 39 Rue Paradis Poissonnière, Parijs.

E Cocrant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta ƒl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba ƒl 10,— pa anja.
Un number só ƒl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, ƒl 0,50, cada regel mas ƒl. 0,07½.

DE PAUSEN EN DE BESCHAVING.

[*Slot*].

Een eeuw na den slag van Lepanto bedreigden de Turken Europa met nog geweldiger inval. Kara Mustapha, de groot-vizier van Sultan Mohammed II, was den Donau overgetrokken met drie duizend man en stortte zich vooruit naar Weenen, met het doel, om van die stad de hoofdplaats van een tweede Turkenrijk te maken. Welk gevaar voor het Christendom! Zal Europa zijn eeredienst, zijn vrijheden en zijn ouden roem bewaren? Zullen zijn leer, zijn moraal, zijn wetgeving, geheel zijn geestelijke en maatschappelijke samenhang moeten bezwijken voor de slagen van den Islam, en zal het oude vrije gezin der getrouwe volken dienstbaar gemaakt worden aan de willekeur der muzelmannen? Twee mannen beslisten er over: een Paus en een christen held; Innocentius XI en Sobieski.

Nauwelijks verwittigd van het aanrukken der barbaren, schreef de Paus openbare gebeden uit en riep de Westersche strijdmachten te hulp om het Christendom bij te staan.

Een diepe verdeeldheid scheidde op het oogenblik de katholieke volken. Leopold I, keizer van Oostenrijk, en de Koning van Polen, zijn aangewezen bondgenoot tegen de Turken, moesten zich in tegenweer stellen tegen den naijver en de bedreigingen van Lodewijk XIV. Intusschen had de Paus er bij den Koning van Frankrijk op aangedrongen, toch het egoïsme van zijn bekrompen politiek te laten varen; hij bezwoer den keizer zich niet te laten ontmoedigen en liet niets onbeproefd om een kruistocht op de been te brengen.

Den 7n Juli verschenen de Turken in de vlakten van Weenen. De Keizer vluchtte en liet de verdediging van zijn hoofdstad over aan den graaf van Stahrenberg.

In dien uitersten nood bespoedigde de Paus den veldtocht.

Hij verdubbelde zijn pogingen bij de christen vorsten, zocht in Duitschland, in Savoye en Spanje uitrusting en steun voor zijn bond, bevestigde het bondgenootschap tusschen den Keizer van Oostenrijk en den Koning van Polen, en zorgde voor belangrijke ondersteuningen in geld.

Het was op den 7n Augustus. Weenen, gedurende drie weken gebombardeerd, zag de Turken aan den voet zijner muren. Sobieski ontving een nieuwe aanmoediging van den Paus en begaf zich den 5n Augustus op weg.

Weenen was op het punt te bezwijken onder de slagen der ongeloovigen. Heel de Katholieke wereld lag op de stem des Pausen in gebed neergeknield voor het heilig Sacrament. Eensklaps rukt het leger der Christenen aan. Het zijn de Poolsche huzaren, de Keizerlijken aangevoerd door Karel V. hertog van Lotharingen, en de Duitsche hulptroepen. Sobieski heeft het opperbevel, hij valt op de ongeloovigen aan, verplettert en verspreidt hun leger. Weenen is gered, en het Westen ontsnapt aan het groote gevaar ter prooi te vallen aan de muzelmansche barbaarschheid.

Het was op een Zondag, den 12n September 1683. Nooit werd er een schitterender overwinning in de annalen van Europa geboekt. Men is haar verschuldigd aan de waakzaamheid der Pausen en de vinger Gods is duidelijk zichtbaar in deze merkwaardige gebeurtenis.

Van dien glorievollen dag af verminderde de invloed der Turken in Europa gaandeweg.

Den 2n September 1686 heroverde Karel V, hertog van Lotharingen, met den bijstand zijns Keizers, door zijn dapperheid en standvastigheid de stad Buda, hoofdstad van Hongarije en sinds het jaar 1520 het bolwerk van het Christendom in het Westen.

Den 12n Augustus 1687 sloeg hij den groot-vizier te Mohacz.

Tien jaar later viel Sultan Mustapha II in Hongarije met een leger van 130,000 man. Prins Eugenius van Savoye, opperbevelhebber van Keizer Leopold's leger hield hem te Zeuta staande en bracht hem een besliste nederlaag toe. (11 Sept. 1697).

De Turksche heerschappij moest zich gewonnen geven. (Verdrag van Carlowitz, 26 Jan. 1699).

Onder Sultan Achmet III deed zij een laatste poging. Paus Clemens XI predikte nog eens den kruistocht en stortte onnoemelijke sommen voor het welslagen der onderneming. Op zijn aandringen zonden Spanje, Portugal, Genua, Toscane en de Ridders van Malta een vloot naar den Archipel. De vrome Keizer van Duitschland, Karel VI, liet over zijn leger den bijstand des Heeren afsmeeken en de held van Zeuta, versterkt door den Pauselijken zegen, sloeg de Turken te Peterwardein (5 Aug. 1716) en sloot aldus voor altijd voor hen de poorten van het Westen.

De degen van denzelfden christen ridder dwong hen voor Corfu tot overgave (13 Aug. 1716) en heroverde op hen de stad Temeswar (13 Oct. 1716), die zij meer dan anderhalve eeuw in bezit hielden, en Belgrado (17 Aug. 1717) dat zij sinds meer dan tweehonderd jaar niet meer ontruimd hadden.

De invallen der Turken in Europa hielden op en den 22n Juli 1718 werd het verdrag van Passerowitz gesloten.

Het strekt tot onsterfelijke eer aan de Pausen, dat zij de Europeesche beschaving van den stroom der Mohammedaansche overheersching gered hebben. In deze worsteling van meer dan tien eeuwen, hebben zij verzet gepredikt tegen de Tur-

FEUILLETON.

HET KASTEEL VAN CHAMBORD

is gelegen aan den oever van het riviertje de Cassan, in de nabijheid der nog onbebouwde streken van Solagne, op ongeveer drie uren afstands van de Loire. Als men zich plaatst op de zich tusschen deze rivieroevers en het kasteel bevindende Esplanade, kan men dit trotsche vorstelijke gebouw, waaraan zooveel historische herinneringen verbonden zijn, als het ware in een oogopslag omvatten. Het kasteel is in gothischen stijl gebouwd; aan ieder der vier hoeken staat een verheven toren, elk van zestig voeten diameter; een dubbele spiraalsgewijze trap geeft op elk der vier verdiepingen toegang tot vier groote zalen, die den vorm hebben van een Grieksch kruis; boven de laatste verdieping bevindt zich een uitgestrekt terras met een der verrukkelijkste panorama's, dat zich uitstrekt tot Blais, Beaugevey, Orleans, de velden van Solagne en de overheerlijke Loire vallei. Het park van het kasteel is rijk bezet met bosschen, kreupelhout, gras-en klaverperken, vijvers en verschillende pachthoeven die onderling eene afzonderlijke gemeente vormen. Het geheel, heeft een omvang van zeven uren gaans en is met eene muur omgeven, zoodat als s'avonds het park gesloten is, de gemeentebewoners met hunne suppoten, in den volsten zin des woords, tot den volgenden morgen gevangenen zijn.

Aanvankelijk heeft het kasteel van Chambord toebehoord aan de graven van Blois van het Huis van Champagne, maar was toen slechts een jachtverblijf Na in het einde der veertiende eeuw te zijn overgegaan aan het Huis van Orleans. werd het, toen Lodewijk XII den Franschen troon beklom, aan het kroondomein gehecht. Na den veldslag van Pavia uit zijne gevangenschap in Spanje teruggekeerd, deed Frans I, die voortstander der middeleeuwsche kunsten, het kasteel opbouwen zooals het in zijne hoofdtrekken thans nog uitwendig bestaat. Later heeft Lodewijk XIV er negen malen verblijf gehouden: in 1669 werd daar *Monsieur de Pourceaugnac*, en in 1670, *le Bourgeois gentil homme*, beide van Molière, voor de eerste maal opgevoerd. Korten tijd daarna is Chambord bewoond geweest door den schoovader van Lodewijk XIV, den gewezen koning van Polen, Stanislas Leczinski, die er de kapel deed bouwen die nu nog bekend is onder den naam van „ kapel der koningin van Polen."

Na den tweeden vrede van Aken, in 1748, ontving Prins Maurits van Saksen, de overwinnaar van Fontenoy, het kasteel als kroongift ten geschenke; hij deed er twee kazernen bouwen voor zijne twee met Ukrainer paarden bereden regimenten huzaren, maar tijdens de eerste omwenteling werd Chambord nationaal eigendom verklaard en aan de algemeene verwoesting prijsgegeven; de vorstelijk rijke meubelen werden publiek verkocht en de kostbare tapijtwerken van Arras en de Gobelins, die de Kamer van Frans I versierden, aan de vlammen overgeleverd. Onder het eerste keizerrijk ging Chambord en onderhoorigheden over aan de instelling van het Legioen van Eer, en werd in 1809, ten gunste van den maarschalk Berthier, met eene jaarlijksche dotatie van 500.000 franken, tot hoofdzetel verheven van ket vorstendom Wagram, doch, na den val van Napoleon, werd de dotatie opgeheven, en de douairière Berthier, bij gebreke van dien niet meer in staat zijnde het uitgebreide domein te onderhouden, bekwam, bij een arrest van 31 Augustus 1819, de vergunning het te gelde te maken. Het inwendig gedeelte van het kasteel verkeerde toen in een ver gevorderden staat van verval; de vierhonderd veertig vertrekken waaruit het is samengesteld waren meest alle ontmeubeld; van het slaapvertrek van Maurits van Saksen waren slechts eenige stukken van het ledikant overgebleven, in de kapel was van het altaar en de versierselen niets meer te vinden, de kazernen waren om zoo te zeggen tot puinhoopen vervallen, en in de meeste gedeelten van het kasteel zelf, was door lekken in het dak en aan de vensters. het houtwerk half verrot en vergaan. De dag was reeds bepaald waarop Chambord als afbraak, en de omliggende grond bij perceelen zou worden verkocht, toen de graaf De Colonne, die in een der koninklijke regimenten als vrijwilliger diende, en op eene door hem gedane binnenlandsche reis het kasteel had bezocht, aan den generaal Baron de Casse, opperbevelvoerder in het Saucure departement het denkbeeld opperde om. door middel eener openbare inschrijving, het domein met zijn aankleven, als nationaal geschenk aan te bieden aan den aanstaanden troonopvolger, den jongen Hertog van Bordeaux, kleinzoon van Lodewijk XVIII, wiens vader, kleinzoon van Berry, den 13 Februari 1820, bij het verlaten der opera, door Louvel was vermoord. Dit denkbeeld werd in het land algemeen toegejuicht, en ofschoon het aanvankelijk ten Hove weinig bijval ontmoette, werd het aanbod aangenomen tengevolge van een in zeer warme bewoordingen aan den koning gericht adres door den gemeenteraad van Caen, de eerste stad die aan dat vorstelijk geschenk heeft bijgedragen. Onmiddellijk werd er een comité gevormd onder de leiding van den Markies d'Herbouville, en het kasteel van Chambord met onderhoorigheden, den 25 Maart 1821, in publieke veiling toegewezen voor de som van 1.542.000 franken.

ken, den aanval geboden, den moed en de vaderlandsliefde opgewekt. De katholieke mogendheden hebben zij opgeroepen om de volken, die den ondergang nabij waren, bij te springen. Zij hebben gezegevierd over onderlingen naijver der vorsten, verbonden gesloten en een slaglinie opgericht om de zaak van het algemeen welzijn te beschermen. Meer nog, zij hebben hun krachten vereenigd met die trouwe legerscharen, die zij steunden door troepenmacht, schepen, geld en zedelijken bijstand. Zij hebben hun den moed en de doodsverachting geschonken, die noodig waren om verwinnend te strijden tegen in den krijg gestaalde horden, die in blinde dweepzucht leven en bloed veil hadden voor een zaak, die hun het paradijs beloofde. Zij hebben harten van krijgers gevormd, die streden met de overtuiging des geloofs onder den zegen van den Almachtige. Zonder de Pausen hadden de Turken noch te Lepanto, noch te Weenen althans, de meest beslissende dagen, ernstigen tegenweer gevonden, en had de Islam gezegevierd.

God weet waartoe Europa gekomen ware!

UN COLON NOBO.

Muchoe hopi be caba tabata mustrar, koe hustamente esnan, koe ta grita mas duroe i zundra coe mas forza contra Catolicanan, contra nos culto, nos lei i nos costumbernan, ta esnan koe menos conoce algo di Catolicismo i koe na toer ocasion ta duna prueba di nan ignorancia, koe algun be esai ta haci hende corda na mala fé di esnan koe ta grita i zundra.

Un warawara blancoe nos por bien jama anto e hende no-Catolica, koe digné haci conocementoe coe lo ke Catolicanan scirbi, pa koe aifó é sinja conoce nos bida di alma, nos comprendementoe di bida i nos sintimentoe íntimonan.

E biahanan-ai di descubrimentoe ta asina raro di banda di nos adversarionan, koe esun, koe risca haci un, por bien presenté como un Colon nobo, ora é ta duna cuenta di su experiencianan. A lo menos, ora é busca di conoce nos principionan, é ta mira un mundoe nobo habri dilanti di su bista, un mundoe asina diferente di esun, den cual é ta hajé foi mucha, koe é no por larga di comunica su admiracion na toer hende, koe kier tendé.

Admiracion nos a bisa, i berdaderamente e palabra-ai ta muchoe dé.

Later heeft Hendrik V zijn titel van graaf van Bordeaux verwisseld tegen dien van graaf de Chambord, en ofschoon hij na de omwenteling van 1830 en de vervolgingen zijner moeder steeds uitlandig was, had hij het kasteel geheel doen herstellen en de kapel ten gebruike doen inrichten voor de bewoners van het park en der omliggende gemeenten. Groot was zijne godsvrucht en liefdadigheid; het bericht van zijn dood veroorzaakte dan ook algemeene droefheid en werd door een langdurigen rouw gevolgd.

Bij testament aan de gravin de Chambord vermaakt, is het kasteel na haren dood overgegaan op een lid van een dier vreemde Bourbon-takken. Reeds toen is de vraag gerezen of de overdracht van een nationaal geschenk op een vreemd hoofd, aan de oorspronkelijke bedoeling beantwoordde en geldig was, en of het kasteel van Chambord niet tot het Fransche Staatsdomein had behooren terug te keeren. Die vraag is tot hiertoe hangende gebleven, maar het is genoeg, dat zij is opgeworpen geworden, om te mogen veronderstellen, dat, volgens den loop der tijden, het vorstelijk gedenkstuk aan nieuwe lotverwisselingen zal worden overgeleverd.

bil pa expresa e emocionnan, koe tabata anima profesor Quack di Hoelanda, na tempoe koe el a bolbe for di e mundoe enteramente desconocir p'é; el a respira aja un holó, asina fresco, asina perfumar; na mes tempoe asina fortificante, koe ta cai é pisar p'é bolbe sintié na cas den atmósfera comprimir di su cuarto di estudio; den e mundoe aja, nobo p'é, el a mira flor, asina puroe i blancoe manera nunca ainda el a conoce, el a tende aja sonido asina dusji i armonioso, manera nunca ainda algun instrumento conocir a larga é tende. Si, e tera, koe el a bai bisjita ta un tera sublime; un tera, caminda hende jen di ideal ta biba, hende koe ta sacrifica nan mes, koe ta stima i sufri coe un forza, koe ta jena e profesor protestant coe admiracion. Ma, mihó nos larga profesor Quack mes describi e impresionnan, koe el a experimenta den e tera admirablemente bunita: bida di alma catolica, koe Madame Craven a habri p'é den su *Historia di un Ruman.*

"Pa literatura di coerazon, pa "historia di bida interna di alma, "no ta larga duda koe Catolicismo "ta contribui di un manera singular."

Nos ta puntra si e palabranan-ai den boca di un protestant no ta cos completamente nobo. Catolicanan ta bisa esai toer dia, ma sin embargo ta un profesor di Universidad, un protestant meste repitié pa koe su coreligionarionan tendé. Afortunadamente koe e profesor ta asina honrado di presenté na público coe su impresionnan i koe é ta asina noble di caracter p'é por sinti simpatia pa hende, koe ta enteramente diferente di djé en cuantoe na comprendementoe di bida i na conviccion di fé.

"¿I com por ta di otro manera?" profesor Quack ta sigi bisa. "Henter sistema di Iglesia Católica ta "fundar riba un conocementoe masjá hustoe i exacto di coerazon "humano. E Iglesia-ai no ta nenga ó rechaza ni un sintimentoe "só koe nace den coerazon di hende, ma toer sensacion ta worde "arreglar, formar, guiar i usar pa "un fin mas elevar."

¡Preciosa confesion! Koe ta zona enteramente otro cos koe e frasenan di costumber: opresion di facultad naturalnan di hende, violacion di sintimentoenan di mas sagradoe, esclavitud di spiritu, i tantoe otro cos, koe diariamente e zundradornan ta tira na cara di Catolicanan.

E profesor protestant ta bai te hasta na toema parti pa combentoenan, cual su bon derecho é ta defende den algun página asina bunita koe poético; sin embargo, preocupacion mester a tira raiz masjá profundo den campo di nos adversarionan, pasobra te promé koe el a lesa *Historia di un Ruman*, parce hasta senjor Quack tabata bao di imaginacion, koe hende no por busca bida di alma catolica sino den combentoenan, di modo koe di esai no a sobra nada den mundoe.

Coe forza é ta jama atencion di su lesadornan, koe lo ke é ta bai conta di su biahanan di descubrimentoe den un mundoe nobo di pensamentoe i di sintimentoe, ta scirbir i experimentar pa hende koe no ta den combentoe, ni koe no ta na relacion coe ningun combentoe; profesor Quack conoce público su cordamentoe riba asuntoe di Catolicismo i p'esai sin duda é ta huzga necesario e explicación-ai koe é ta repeti mas di un be.

E círculo den cual profesor Quack ta hiba su lesadornan, lo ta conocir probablemente pa hopi hende aki mes; un mohé noble Francés, na mes tempoe un célebre scirbidor ta haci un descripcion di bida interior i exterior di su ruman mohé i hombernan, ó mihó é ta larga nan mes haci esai, pa medio di nan correspondencia i nan diarionan, koe é ta combina den su historia.

Nos meste reconoce, koe ta den un círculo di homber i mohé altamente civilizar profesor Quack ta introduci nos; un círculo di hende koe ta sinti i pensa coe finura i koe tin e don di expresa nan pensamentoe i nan sintimentoenan coe muchoe arte i sin embargo sin artificio; na promé lugar, nan ta catolica, koe ta stima otro manera catolica, koe ta sacrifica nan mes, biba, sufri i moeri manera catolica.

Pues bon, e sintimentoenan-ai di familia de la Ferronays ta lo ke a hiba profesor Quack den e mundoe nobo, koe, manera un segundo Colon el a descubri pa su partidarionan, ma koe no tin nada di nobo pa nos, gracias na Dios.

Larga nos tende solamente e profesor su admiracion sin ficcion ora é lesa di amor i casamentoe di Albert i Alexandrine, dos hende masjá mosa, koe poco tempoe despues di nan matrimonio tabata separar pa morto.

"¿No ta," profesor Quack ta puntra, "como si e páginanan-aki ta "haci bo corda blatji delicadonan "di un rosa, i koe bo ta respira un "perfume, koe en vano lo bo busca "den nos novela modernonan? Pa "nan, religion no ta un asunto se"cundario, ni tampoco un cos mu"choe deseable, no, religion ta e "único cos for di cual nada mas "riba mundoe, ni amor, no tin nin"gun balor. En berdad, esai ta a"mor di mas fuerte di mundoe; no "tin ni un rasgo di goce material; "e hendenan-aki (¡com nos mun"doe actual ta jora pa nan!) ta "basta inocente pa kere koe di mihó "cos koe mundoe por ofrece no tin "ningun balor si hende comprendé "sensualmente; den toer lo ke ta "terrenal nan no ta mira sino un "forma temporal di lo ke ta celes"tial."

Ta sigur un privilegio koe tin hende asina dotar, koe nan por expresa nan sensacionnan bao di un forma, koe jama atencion di otro; no ta toer hende tin e privilegio-aí, ma nos kier puntra, — ¿e sintimentoe puronan di Albert i Alexandrine, koe a causa tantoe impresion riba profesor Quack, no ta e mes sintimentoenan, koe ta anima toer hoben *catolica* n'e momentoe di mas importante, koe ta dispone riba su bida? — nos kier puntra si e comprendementoe di amor, asina enteramente na contradiccion coe amor di hubentud actual, no ta e mes un, koe Iglesia Catolica ta presenta na jonkman i mosanan como e único amor, koe ta conveniente pa nan. I mas adilanti bida casar tantoe di Albert i Alexandrine como di Eugénie, di nan tata coe nan mama, Conde i Condesa de la Ferronays; cama di morto di e esposonan, di nan jioenan; e manera com nan a soporta nan sufrimentoe, — nos ta comprende com profundamente toer e cosnan-aí mester a impresiona e profesor protestant.

Mientras profesor Quack tabata lesa, tabata parsé como si é tabata tende boz for di den un otro planeta, como si é tabata trasportar den henter un otro esfera, na unda aire ta mas lihé, na unda atmósfera ta mas puro koe n'e di su tera; pa nos, Catolicanan, e sonido agradable i dusjinan-aí ta conocir. Hustamente manera Alexandrine tabata jora su esposo i é tabata busca consuelo den bon obra, privacion i oracion i koe di e manera-aí é tabata haja apojo pa hiba un bida di viuda cristian,— asina mes tambe toer otro esposa berdaderamente catolica lo jora i ricibi consuelo.

No ta ningun lenga stranjoe pa Catolicanan, e palabranan di consuelo koe abate Gerbert tabata papia coe Alexandrine den su pena grandi, i cual su efecto profesor Quack ta describi di e manera-aki;

"Tabata como si Cieloe a bini mas "cerca dje. Di e manera-ai e aba"te a sinjé vence riba su sufrimen"toe i den e bida, koe a coeminza "p'é, a penetra un rajo for di cieloe "asina clá i asina briljante, mane"ra nunca promé el a mira."

Di mes manera Iglesia ta sinja nos toer dia koe nos meste jora, ma koe nos meste bolbe tuma e bida, koe na apariencia a perde toer balor pa nos, ora un hende só di nos muri.

Coe predileccion profesor Quack ta keda den e círculo di sintimentoe asina delicado, i despues di toer kiko el a conta é ta kore koe é tin derecho di puntra: "si Catolicismo no por "glorifiké, maske koe e paginanan "koe el a scirbi no ta tumar for di "crónica especialnan di conbentoe"nan," [aki atrobe nos ta haja e idea singular como si bida puramente catolica ta enteramente cerar den conbentoenan]. "Si algun "bé no ta mas agradable pa hende "tende e alma santoenan-ai, koe pa "sigi huego extraordinario di un ge"nio grandi, anto lo no duel nos di "a observa tendencia di e Frances "noblenan. Nan ta realmente hen"de, no criatura di fantasía. Nan "no ta pretende di ta considerar i "apreciar como caracter ó como ta"lento, solamente nan tabata biba "simplemente den nan círculo e bi"da koe nan tabata comprende co"mo noble, un bida den cual ideal "ta asina elevar, ma den cual "tambe tradicion ta respetar den su "plenitud. ¿Ta depende di nos mes "ó di nos tempoe, si asina un bida "ta parce nos awendía un sonjo for "di tempoe pasar?"

Esai no meste parce asina. Lo ke ta scirbir, i koe profesor Quack ta admira den e páginanan di bida di familia de la Ferronays, no ta nada otro sino e bida puro di un catolica, ta fe catolica, koe ta anima toer nos accionnan i koe ta perfuma nos pensamentoe i nos sintimentoenan coe su holó. No toer hende lo por hiba e bida-ai bao di un forma asina bunita manera familia de la Ferronays, ma su prescripcion ta igual pa nos toer.

Den e luz-ai nos ta mira toer suceso grandinan di bida humana, e luz celestial-ai ta ilumina sufrimentoe i morto pa nos; pasobra nos ta sufri i jora manera e alma escogirnan-ai, nos no ta sufri manera esnan koe no tin speranza.

E luz-ai ta ilumina e mundoe desconocir, den cual profesor Quack ta hajé asina stranjoe i sin embargo asina contentoe.

No, e mundoe, koe profesor Quack a descubri pa su coreligionorionan lesando bida di familia de la Ferronays, no ta pertenece na tempoe pasar; e mundoe-ai ta para habrir pa toer esnan koe kier buské coe sinceridad i enteramente liber di preocupacion.

Mientras mihó hende sinja conoce e mundoe-ai, mas pronto lo nan ta conbencir koe ta bon pa nan keda aja, koe den ningun otro mundoe aire ta asina puro, koe den su atmósfera solamente alma noble y sinceronan ta sinti nan enteramente na cas i por jega na haja nan desarroljo completo.

Anto tambe e dia lo no ta aleuw, den cual profesor Quack i su coreligionarionan lo reconoce, koe fe catolica ta asina bunita, asina consolador, asina elevar pasobra é ta basar riba revelacion divina, i koe hustamente p'esai é tin e único medionan, koe por releva criatura débilnan te na perfeccion moral di mas haltoe posible.

STAND DER MAAN.

L. K. 9 October 0 u. 21 min. A. M.

Opkomst der Zon:

10 October 6 u. 4 min.

Ondergang der Zon:

10 October 5 u. 56 min.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernements-Besluiten.

Curaçao, den 7n Oct. 1887.

Bij Koninklijk Besluit van 26 Augustus jl. No. 28 is de Koloniale Huishoudelijke Begrooting van *Curacao* voor het dienstjaar 1888 goedgekeurd.

Bij Gouvernements beschikking van heden No. 594, is de quarantaine voor schepen komende van *Rio de Janeiro*, wegens het aldaar heerschen van de zwarte pokken, gesteld op *een en twintig* dagen, met inbegrip van de reis.

Bij Gouvernements beschikking van heden No. 596, is bepaald:

1°. dat het merk van goedkeuring, te bezigen bij den ijk en den herijk in deze Kolonie, gedurende het jaar 1888, zal zijn de letter N.

2°. dat in het jaar 1888 herijk zal plaats

hebben van maten, gewichten en weegwerktuigen.

De Gouvernements Secretaris,
HELLMUND.

— De Ned. Schoener *Gouverneur van den Brandhof* vertrekt den dag na de aankomst alhier van de Nederlandsche Stoomboot *Prins Maurits* naar de eilanden St. Martin, St. Eustatius en Saba. De mails worden op den vertrekdag om 2 uur des namiddags gesloten.

— Volgens berichten uit Nederland, met de laatste mail ontvangen, zijn te Leiden bij de herstemming de anti-revolutionaire kandidaten verkozen. Onze Procureur-Generaal Mr. J. P. Smeele is dus niet langer lid van de Tweede Kamer. Het ware voor Curaçao te wenschen dat in de Staten-Generaal een perooon als de heer Smeele zitting had, daar hij met onze toestanden wel bekend is, en bij gelegenheid de belangen van Curaçoo kan voorstaan.

(*Cur. Courant*).

NEDERLAND.

— De verkiezingen voor de Eerste Kamer zijn vrij goed afgeloopen. Op de eerste plaats zijn al de Katholieke oudleden in N. Brabant en Limburg herkozen, en daarenboven is te Utrecht een Katholiek gekozen, de heer A. C. C. M. Van Nispen te Arnhem, en wel met 23 van de 39 stemmen, zoodat hij een vrij aanzienlijke meerderheid kreeg in een district, dat pas „om" is. Utrecht is nu voor de anti-liberalen gewonnen. Daarenboven is deze partij ook in Gelderland met een lid versterkt; hier moest het liberale lid Van Pallandt van Keppel de vlag strijken voor den anti-rev. Pallandt van Waardenburg en Neerrijnen, zoodat de anti-liberale minderheid, die in de vorige Kamer uit 9 leden bestond, thans 11 leden telt.

Zoo min als Utrecht is Gelderland bij den eersten slag omgezet. Doch het teekent, dat de anti-liberale partij bij iedere verkiezing in die twee provinciën vooruitging; hierdoor is de kans niet weinig vergroot, dat bij een volgende verkiezing Gelderland geheel en daardoor 3 nieuwe zetels gewonnen worden. Dan zou de minderheid reeds 14 bedragen. Hiertoe kan veel bijdragen de ijver der anti-liberale kiezers bij eerstvolgende partiëele verkiezingen van leden der Provinciale Staten.

De uitslag dezer verkiezingen is dus zeer geschikt om den moed en de hoop der anti-liberale partij levendig te houden en den ijver aan te vuren, om met het werk der omzetting zoo krachtig mogelijk voort te gaan. Een fort, waarin gedurig gaten geschoten worden, is waarlijk niet onneembaar.

— Wat te voorzien was, is geschied. De gratie die aan Domela Nieuwenhuis verleend is, heeft Nederland in opschudding gebracht. Iedereen wist wat het gevolg zou zijn. Het socialisme zou zich weer met driestheid verheffen en opstaan tegen het gezag. Het Nederlandsche volk kon dat niet dulden en wederrechtelijk heeft 't op zijn beurt recht gevraagd en recht gezocht. Naar wat wij lezen in de laatste Nederlandsche Couranten, is bijna geheel het land in gisting. Rotterdam is reeds een plaats des oproers. Wie weet, of die revolutie zich tot daar alleen bepalen zal?

— De heer O. baron van Wassenaer van Catwijck te Leiden voor de Tweede Kamer bij herstemming gekozen, is zeer gevaarlijk ziek; men vreest voor zijn leven.

— Aan de jongstontvangen telegrammen ontleenen wij het bericht dat het déficit op de staatsbegrooting berekend wordt op 12.500.000 gulden, veroorzaakt door de uitgaven voor Openbare Werken. De begrooting van gewone uitgaven toont een batig slot aan.

BUITENLAND.

ITALIË.— Als een staaltje van de tegenwoordige Romeinsche beschaving, logische vrucht van de "vrijheid van geweten" sedert 1870 geproclameerd te Rome, de natuurlijke zetelplaats van den Hoogen Opperpriester, het middelpunt van het leven der Kerk en hoofdstad van de Katholieke wereld — strekke het volgende. Het is de *Civiltà Cattolica* die 't mededeelt:

" Zekere Pennesi heeft de zoogenaamde plechtigheid eener lijkverbranding te baat genomen om eene lijkrede te houden. Het betrof de viering der nagedachtenis van zekeren Filipperi, tafelhouder in 't Transvere te Rome. En ofschoon het "*de mortuis nil nisi bene*" in de eerste plaats ten gunste van Romeinsche afgestorvenen zelven geldt, is 't voorzeker, in 't voorbijgaan, geoorloofd aan te stippen uit de lijkrede wat de overwinnaars van Rome onder „*bene*" verstaan.

De eer der lijkverbranding viel aan den overleden Filipperi te beurt, dewijl hij gedurende zijn leven geoordeeld had, dat het streven naar conciliatie tusschen 't officiëel Italië en den H. Stoel niet anders mocht zijn dan het verlangen, dat de paleizen van 't Quirinaal en van 't Vaticaan in de lucht springen even als eenmaal de Bastille!

Welnu, niettegenstaande de Katholieken te Rome, onder het voorwendsel van verdraagzaamheid, gedwongen zijn geworden, de door den Paus uitdrukkelijk veroordeelde lijkverbranding op hun kerkhof te gedoogen, vermocht Penneri zich de navolgende woorden te veroorlooven.

„*Ik*, o vrienden, *veroordeel openlijk* (*stigmatizzo*) bij dit lijk, dat ons dierbaar is, den Kardinaal Rampolla, die door de tijdelijke macht terug te vorderen de integriteit van den Italiaanschen (geroofden) Staat aangerand heeft, en die, door als recht van de Katholieke natiën te proclameeren het partijkiezen voor den Paus, de tusschenkomst van vreemden inroept; — en *ik veroordeel openlijk der Patriarch van Venetië*, die, aan den Koning vragende toch niet de wet op de afschaffing der tienden te bekrachtigen, nadat ze door de Kamer en Senaat was aangenomen, een constitutioneel vorst durfde aansporen geheel zijn plicht te schenden. Het eerste is uitbraaksel van het graf van Karel den Groote; het tweede van een graf der antieke patriarchen van Aquileja. Het grieft mij zeer, dat niettegenstaande dit alles, onzichtbare draden, een weg kiezende over Montecitorio en Palazza Madama, loopende zijn tusschen Quirinaal en Vaticaan. Romeinen! hoort naar mij! Hier op 't graf van Filipperi verbreekt het echte volk van Rome, tolk van de gevoelens des overledenen, den vrede met „de zwarten" van Italië; even als het verwerpt den oorlog met de zwarten van Afrika, het bondgenootschap met de wurgers van G. Overdan, de vijandschap met Frankrijk enz."

Een gerucht wil, dat de geheele brutale plechtigheid met goedkeuring van 't gouvernement is geschied, waardoor Crispi wraak zou hebben willen nemen over den Pauselijken brief betreffende de tijdelijke macht.

— Te Verona is dezer dagen een hoogst belangrijke vergadering van Katholieken gehouden, welke heeft besloten, tot het Italiaansch Parlement een verzoekschrift te richten, waarin de vrijheid en onafhankelijkheid voor den H. Stoel zullen worden gevraagd. De advocaat Paganuzzi, een der ijverigste leden der Katholieke Congressen van Italië, hield eene redevoering, waarin hij deed uitkomen, dat eigenlijk veel meer kon gevraagd worden; maar dat het smeekschrift zoo gematigd mogelijk gesteld is en grootendeels de beweordingen weergeeft, waarvan de H. Vader zelf zich in openbare acten heeft bediend, volgens het groote beginsel *Pax cum dignitate*.

De conservatieve *Opinione* van Bologne is ten zeerste met de petitie ingenomen, doch wenscht dat zij niet enkel een collectief, maar ook een locaal karakter drage, doordien in elk kiesdistrict de huisvaders en kiezers zich wenden zouden tot den afgevaardigde van het district, ten einde de kracht van het petitionnement te verhoogen.

— Volgens mededeeling van den *Observ. français* laat de Italiaansche regeering zich reeds sedert 1870 door spionnen onderrichten omtrent hetgeen in het Vaticaan voorvalt. Naar Kardinaal Jacobini heeft gezegd, geeft de regeering daarvoor jaarlijks eene som uit van viermaal honderdduizend lire, Crispi heeft aan dien geheimen dienst slechts eene groote uitbreiding gegeven en in 't oog op het aanstaande Pauselijk jubilé het personeel vernieuwd en aangevuld.

—De *Osservatore Romano* is gemachtigd te loochenen, dat de H. Stoel aandeel heeft gehad in de Bulgaarsche gebeurtenissen. Men kan deze insinuatie slechts toeschrijven aan kwaadwilligheid of aan zekere politieke bedoelingen.

— Nog altijd blijft de zoo gevreesde cholera-ziekte in Italië aanhouden.

Vooral het eiland Sicilië wordt vreeselijk geteisterd. In de stad Messina alleen zijn, volgens opgave, van den 24 Sept., in een etmaal 119 personen door de cholera aangetast, waarvan er 60 bezweken zijn.

FRANKRIJK.—De Figaro die het geheim van het mobilisatie-plan vóór de officiëele bekendmaking heeft weten machtig te worden, maakt later nog iets anders bekend, namelijk het model van het nieuwe door de Duitsche regeering aangenomen repeteergeweer, dat het blad in zijn zoogenaamde "dépêche-zaal" ter berichtiging heeft gesteld.

—In alle bisdommen wordt thans een inschrijving gehouden om den H. Vader op zijn jubilé een prachtig voorwerp van waarde aan te bieden, dat zoowel artistiek als symbolisch zal wezen, uit naam van het allerchristelijkste Frankrijk, de oudste Dochter der Kerk.

—Uit Parijs wordt gemeld, dat twee generaals van het leger uit den dienst ontslagen zijn. Generaal Grandies wegens onbevoegdheid in het aanvoeren der kavalerie van het 9e. legerkorps gedurende de manoeuvres, en generaal Allen wegens zijne vijandelijkheid tegen de regeering, die hij deed blijken door zijne ondergeschikten te berispen, dewijl deze den Minister Hérédia verwelkomd hadden.

—Volgens den *N. Y. Staats-Ztg.* van 25 Sept. is de spanning die er bestond tusschen Duitschland en Frankrijk, veel verminderd.

Graaf von Münster, Duitschland's afgezant in Frankrijk, is weer van zijn zending te Parijs teruggekeerd en heeft de openlijke vriendschapsbetuiging door Bismarck hem opgedragen, aan den Minister Flourens overgebracht. Eenige dagen daarna is er echter eene verandering in deze schijnbare toenadering gekomen.

Een Duitsch soldaat, Kauffmann genaamd, heeft drie schoten gelost op vijf Franschen, die aan de grens op jacht waren te Roan-sur-Plaine, bij St. Dié. Onder dezen bevond zich Luitenant Wangen, die aan het dijbeen verwond werd, terwijl een schot een veldwachter, die in gezelschap van nog een paar anderen de jagers begeleidden, in de maag trof; deze stierf vijf uren na het ongeval.

Onmiddellijk werd er een onderzoek ingesteld door den District-Procureur te Nancy. De uitslag van dit onderzoek spreekt de bewering der Duitschers tegen, als zouden dezen de slachtoffers voor stroopers aangezien hebben.

De officiëele verklaringen werden aan de Duitschen afgezant te Parijs overhandigd, om die aan zijne regeering op te zenden. Uit deze verklaringen blijkt, dat de slachtoffers de grenslijn niet overschreden hadden, en dat de misdaad op Fransch grondgebied gepleegd is.

Te Berlijn beschouwt men dit incident als van internationaal belang, en men is van meening dat het schieten op Duitsch grondgebied plaats had. In elk geval als er bewezen wordt dat de soldaat verkeerd gehandeld heeft, zal Duitschland onmiddellijk aan Frankrijk voldoening geven en zal de schuldige streng gestraft worden.

De toon die de Duitsche pers thans aanslaat, doet zien, dat zij de herhaling van die ongelukkige grensincidenten betreurt. Zij wenscht dat de grens-quaestie geregeld wordt op eene wijze om ze in de toekomst te voorkomen. De Duitsche bladen wijzen echter op het feit, dat de Franschen iedere gelegenheid te baat nemen om het vuur aan te blazen. Zoo merken die bladen op, dat dit geval van het schieten van belang ontbloot is, maar dat de Duitschers zoozeer moede worden van dat aanhoudend schreeuwen der Franschen voor niets, dat aan Frankrijk misschien binnen kort zal aangezegd worden om stil te blijven wil 't niet op iets anders onthaald worden.

De Duitsche regeering heeft officiëele orders naar Straatsburg gezonden om de zaak te onderzoeken in al hare bijzonderheden. Er zijn commissarissen naar de plaats van het incident gegaan om de juiste plaats te weten waar Luitenant Wangen en de andere Franschen stonden toen Kauffmann gevuurd heeft.

Graaf Herbert Bismarck, Secretaris van het Departement van Buitenlandsche Zaken, heeft een vriendschappelijke schrijven den Franschen Ambassadeur te Berlijn doen toekomen, hem machtigende om zijne regeering volle rechtspleging en vergoeding te belooven indien een Duitsch officier aansprakkelijk mocht worden bevonden. Deze verklaring van de Duitsche regeering werd door den Minister van Buitenlandsche Zaken, den heer Flourens, in den Ministerraad medegedeeld.

Ook de Duitsche afgezant te Parijs heeft den heer Flourens zijn persoonlijk leedwezen over deze quaestie uitgedrukt. De Fransche pers twijfelt niet of Duitschland zal bereid zijn om voldoening te geven.

Het gerucht loopt dat de Duitsche ambassadeur ook nu de Fransche bewijsstukken betreffende die quaestie gekregen heeft zonder daarentegen niets in ruil te geven, even als ten tijde van de inhechtenisneming van Schnaebelé. Deze handeling der Fransche regeering is vreemd; van haren kant hebben ook de Duitsche autoriteiten een onderzoek ingesteld, maar deze verklaringen zijn niet aan de Fransche regeering bekend gemaakt.

—Er wordt gemeld, dat de heer Grévy binnen kort afstand zal doen van het Presidentschap.

—Eenige dagen geleden wekte de *Gaulois* groote sensatie op door het gerucht te verspreiden dat de overblijfselen van Napoleon I — welke de geheele wereld in het graf van het *Hotel des Invalides* waande — op eenigen niet bepaalden tijd heiligschennend verplaatst is geworden, en dat het graf ledig is. Ofschoon het bericht belachelijk toescheen, hebben alle bladen van Parijs echter hun reporters naar de *Invalides* gezonden om de wachters te interviewen, maar zij zijn uitgelachen geworden.

Naderhand maakte de *Gaulois*, met allen schijn van goede trouw, een artikel bekend, onder den titel: *Le document à propos des cendres de Napoleon I*, meenende door iemand, die vroeger een hooge betrekking bekleedde, medegedeeld te zijn, dat de asch van den grooten Keizer inderdaad niet verplaatst is uit de *Invalides*, maar dat zij daar nooit neergelegd was, daar de kist, uit St. Helena gebracht als die asch inhoudende, ledig is gevonden bij de opening.

SPANJE.— Het spaansche blad *El Dia*, de handelingen der Franschen in Algerië besprekende zegt, dat iedere beweging van hunnen kant tegen de oasis van Tiguig zou moeten beschouwd worden als een aanslag op de onschendbaarheid van Marokko.

Is Frankrijk eenmaal meester van Tiguig, voegt het blad er bij, dan zou het meester zijn van de Sahara.

—Te Serutera zijn onlusten voorgevallen wegens de quaestie der kunstmatige wijnen en alcohols. Eene menigte verzamelde zich voor het huis van den burgemeester onder het geschreeuw: Weg met den kunstwijn! Weg met den fabrieksalcohol!

Het huis van een Duitsch fabrikant werd bestormd, waar het volk de vaten wijn insloeg, zoodat 20 á 25,000 liter kunstmatig versneden wijn wegvloeide. Daarenboven werden de pomp, de ketels en verschillende andere voorwerpen stuk geslagen. Daarna werd een bestorming op het huis van den burgemeester beproefd, die ook wijn versnijder is, maar de aanval werd afgeslagen. De gendarmerie en eene compagnie infanterie herstelden de orde.

DUITSCHLAND.—Te Berlijn doet het gerucht de ronde, als zou de reis

van graaf Herbert Von Bismarck naar Engeland ten doel hebben een huwelijksplan tusschen hem en eene der dochters van den onderkoning van Ierland.

—In de vorige maand had de laatste openbare Katholieken-vergadering te Trier plaats.

Aanwezig waren vier bisschoppen. De president meldde, dat een weldoener duizend mark had ingezonden voor werklieden- en Vincentius-vereenigingen.

RACKE, afgevaardigde, spreekt over de plichten van den Katholiek. Hij begint met eene humoristische wederlegging van de valsche verslagen, waarin de *Kölnische Ztg.* geheel scheve voorstellingen van de algemeene vergadering gaf; deze wederlegging vond een donderend bravo. Wij mogen onze wapenrusting nog niet afleggen, ging spr. voort. De Kerk lijdt in weerwil harer zegenrijke werking nog altijd verdrukking. Ook Christus werd vervolgd. Hij heeft de Apostelen aangesteld, zonder den minsten *Anzeigepflicht* bij Herodes te vervullen. Hij heeft ook geen cultuurexamen voor het Sanhedrin gemaakt. Pilatus offerde den Heiland op uit diplomatie. De schriftgeleerden waren boos, dewijl Christus hun professors-hoogmoed kwetste. Christus hield Zijn intocht in Jerusalem; alle Pharizeërs vreesden Hem en vormden den Phariseeschen bond. [*Bravo!* (dit was eene zinspeling op den Evangelischen bond)]. Christus bad voor Zijne vijanden. Dit moeten wij navolgen. Het herstel des gezins is noodig. De arbeidersquaestie kan niet worden opgelost, indien de moeder niet aan het gezin wordt teruggegeven. Alle scholen geven niets, wanneer de opvoeding niet van de moeder uitgaat. Wij moeten wijzen op de plichten jegens het vaderland. De ware vaderlandsliefde bestaat niet in het drinken van champagne maar in daden van zelfopoffering. Wij hebben de plichten jegens de Kerk te vervullen, de aangevallen rechten te verdedigen. Wij willen ons het veroverde niet meer laten ontrooven. De geestelijkheid heeft in den Cultuurkamp gezien, waar hare ware vrienden zijn! Het volk ging met haar ten strijde en in den kerker. Door deze eendracht is onze overwinning gewaarborgd.

Mgr. KOPPES vat daarop het woord. Hij dankt voor de vele opwekkingen in deze schitterende vergadering en wijst op het kruis; dit is onze hoop.

Dr. WINDTHORST beklimt onder donderend gejuich der aanwezigen het spreekgestoelte: De tegenstanders vragen, of het Centrum nog leeft, of Windthorst is afgewerkt? Deze vergadering is daarop het antwoord. Hoe staat het met den kerkelijk-politieken toestand? Wat wij bereikt hebben, is nog niet voldoende. Hetgeen bereikt is, danken wij het naast aan den Paus, aan zijn gebed en zijn onvermoeiden ijver. Eens zat hij alleen nog te middernacht te bidden en ondervraagd zijnde voor wie, antwoordde hij: Voor de Katholieken van Duitschland. Voorts danken wij het bereikte aan de eenheid en het martelaarschap der bisschoppen en priesters. De houding der geestelijkheid is bewonderenswaardig. Wij willen heden den clerus luide onzen dank uitspreken: Wanneer hij niet zoo standvastig ware geweest, ware de toestand slim geworden; zulk eene geestelijkheid kan door geen macht worden gebroken. Hoe staat het met het recht van veto? Ik ben daarmede niet tevreden. Daar zweven nog onderhandelingen; naar reeds is bereikt, dat geen ontslag zal volgen wegens geestelijke ambtshandelingen en de uitoefening van staatsburgelijke rechten. De pers moet zorgen, dat dit vraagstuk steeds worde besproken. Velen hebben meermalen onze pers gelaakt. Men moet met zijne berisping zeer voorzichtig zijn. Onze pers is een geduchte voorvechter; dikwijls moet zij, voor de aangewezen vertegenwoordigers in het Parlement te zamen komen, het signaal geven. De vlucht, die onze pers in korten tijd heeft genomen is grootsch. Laten wij onze pers niet verwaarloozen; wij hebben haar dringend noodig. Men stelt zich dikwijls aan, alsof men haar veracht. Ik verzeker, dat men respect voor ons heeft. De gewichtigste vraag is de schoolquaestie. Wij zullen door onze onvermoeidheid voor onze school emancipatie verkrijgen. Wanneer de scholen niet worden veranderd, zal het weldra onmogelijk zijn, den godsdienstzin te onderhouden. De school is groot gebracht door de Kerk, aan welke zij evenals den ouders behoort. De wetten op het schooltoezicht moeten worden ingetrokken.

Wij zullen dit bereiken, wanneer wij geduld en volharding hebben. De onafzetbare schoolinspecteurs, de moeders, moeten medewerken. Het godsdienstonderricht moet geheel en uitsluitend aan de Kerk toebehooren (*Donderend bravo*). Laten wij niet afhouden in den strijd voor de emancipatie der school (*Daverende bijvalsbetuigingen*)! Windthorst maant de studenten aan tot ijverige studie; hij beveelt de missieinrichtingen, de sociale vereenigingen, het *Arbeiterwohl* aan. Hij prijst de Elzas-Lotharingers, dat zij zoo talrijk zijn opgekomen en roept hun toe: Komt weder en vergeet ons niet (*Stormachtige toejuiching*)! Hij bespreekt den toestand des Pausen. De tegenwoordige toestand is niet voldoende. De Paus moet de wereldlijke heerschappij hebben als grondslag der souvereiniteit. Hij sluit met een *Hoch* op Paus en Keizer, waarmede de vergadering jubelend instemt.

Daarop worden de besluiten en resolutiën voorgelezen. Het votum van vertrouwen in het Centrum (voorstel van vorst Löwenstein) en de resolutie-Lieber nopens de geestelijke orden worden met eindelooze jubel en bijval aangenomen.

GRAAF BALLESTREM, president der vergadering, dankt God, die de vergadering heeft begunstigd en gezegend; hij dankt Mgr. den bisschop Korum, voor de ijverige deelneming, de andere bisschoppen voor hun bezoek; de overheden der stad, voornamelijk den eersten burgemeester voor zijn Katholieken groet, het locaal-comité voor zijne moeite, al de geliefde inwoners van Trier, die de gasten zoo vriendelijk hebben opgenomen en medegewerkt tot hun genoegen. Hij dankt alle bezoekers, bijzonderlijk de Elzas-Lotharingers. Mogen de hier ontvangen indrukken niet vergeten worden.

MGR. DR. KORUM, bisschop van Trier, dankt God, die zulke mannen heeft verwekt, zulk geloof in hunne harten heeft gelegd en voor allen den president (*Daverende toejuiching*).

Daarop werd de vergadering met den Katholieken groet gesloten.

—De *Schlesische Volkszeitung* verklaart nogmaals, ten stelligste te kunnen mededeelen, dat de Pruisische regeering werkelijk toezegging heeft gegeven, dat zij tegen eene voordracht ter benoeming van geestelijken geen bezwaar meer zal maken wegens handelingen van den voorgedragen candidaat in uitoefening van priesterlijke plichten of burgerlijke rechten. Zij zal derhalve de voordracht niet meer afwijzen op grond, dat de geestelijke ter zake van gemengd huwelijk, kerkelijke begrafenis, godsdienstonderwijs, kerkelijk recht van vereeniging, enz. eene andere zienswijze volgt dan de wereldlijke overheid; ook niet op grond dat hij zich in verkiezingen of in de sociale beweging mengt.

Het blad voegt er nog bij, uit Rome berichten te hebben ontvangen, dat de H. Stoel daarin een grooten stap ziet ter verkrijging der vroegere kerkelijke vrijheid en ook vertrouwt op een loyale uitvoering van de zijde der regeering.

—Prins Bismarck dringt aan op de wenschelijkheid om het mandaat der Parlementsleden tot zes jaren te verlengen.

—Berichten uit Moscou, te Berlijn ontvangen, melden, dat de Russische pers een zijdelingsche wenk gekregen heeft om zich te onthouden van Duitschland en Prins Bismarck aan te vallen. Dit wordt beschouwd als een teeken dat de Czaar vriendschappelijke inleidingen vernieuwd heeft.

—De *Tageblatt* beweert dat de Czaar opnieuw de verkiezing van Prins Waldemar van Donemarken als Vorst van Bulgarije heeft voorgesteld, en dat de Czaar keizer Wilhelm bezoeken zal, indien Prins Bismarck het voorstel aanhoudt.

V. S. v. NOORD-AMERIKA.—Volgens de laatste berichten is er te New-York een Italiaansch stoomschip aangekomen, dat op zijn reis derwaarts, bezocht is geworden door de Asiatische Cholera. Door intijds genomen maatregelen, vertrouwt men dat de ziekte zich in New-York niet verder zal verspreiden.

CUBA.—Op den 23n der vorige maand heeft men te Santiago de Cuba een vreeselijke schok van aardbeving gevoeld, die dertig seconden geduurd heeft. Deze eerste schok werd gevolgd door andere van korteren duur. De gebouwen hebben aanmerkelijke schaden geleden en eenige menschen zijn door het instorten der huizen erg verwond. De berichten maken melding van 64 huizen die ingestort zijn. De bevolking vreesde eene herhaling der schokken.

SANTA CRUZ.—De bark *Journal*, die uit Trinidad met eene lading asphalt vertrokken is met bestemming naar Philadelphia is den 12 Sept. jl. in brand geraakt op een afstand van twaalf mijlen ver van Santa Cruz. De bemanning had den tijd om zich te ontschepen, en is gered.

INGEZONDEN.

ATTENTIE.

Naar ik verneem, wenschen eenige heeren hier eene geschikte plaats hebben, waar zij nu en dan bij elkander kunnen komen om een schaakpartijtje te maken. Ik kan gerust op mij nemen om die heeren de Club "Union," boven den heer Sprock, te recommandeeren, alwaar ik bij toeval weet dat een bijzonder luchtig locaal daartoe zal kunnen worden afgezonderd.

N. N.

ST. JOSEPH-GEZELLEN-VEREENIGING.

GEWONE JAARLIJKSCH ALGEMEENE VERGADERING op Dinsdag den 11n. dezer ten acht ure 's avonds.

Curaçao 7 October 1887.

Namens het Bestuur

AURELIO ALVAREZ.

Secretaris.

UNION DI COMPANJERO DI S. HOSE.

REUNION GENERAL ORDINARIO ANUAL, Dia Martis 11 di e luna-aki pa ocho ora di anochi den local di Union.

Curaçao 7 October 1887.

Na nomber di Directiva,

AURELIO ALVAREZ.

Secretaris.

ENCUADERNACION.

El que suscribe tiene el honor de ofrecer sus servicios al público en el ramo de encuadernación.

Curaçao, Pietermaai, 23 Set. 1887.

W. V. MODESTO.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van zilveren en gouden VOORWERPEN, beleend bij de *Spaar- en Beleenbank*, van 1° Januari t/m 30 Juni 1885, onder N° 2692 t/m 6840 V zal gehouden worden, op Donderdag 27 dezer en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao 5 October 1887.

De Voorzitter,

M. P. CURIEL.

ANONCIO.

Beendemeentoe na fiendisji di PREENDANAN koe tien plaka fiá riba nan na *Spaar- en Beleenbank*, eesta eesnan fo di 1 di Januari te 30 di Juni 1885 bau di No. 2692 te 6840 V, lo tien loega Djaweebs, dia 27 di October, i dianan koe ta sigui.

Ta pidi doonjonan di e preendanan aji bin paga nan intresnan di evita nan beendemeentoe.

Corsouw, 5 October 1887.

President,

M. P. CURIEL.

ANUNCIO

Directiva di UNION DI COMPANJEROE DI SAN HOSÉ ta pone na conocemento di público, koe, di acuerdo coe Art. 10 di Reglamento Revisar di e Union-ai, aprobar pa disposicion di Gobiernoe di dia 24 di e luna-aki N° 207, el a establece aki un Sastreria i un Zapateria den Punda, Heerenstraat, Cas No 60, (banda di *Casa Azul*) bao di nomber di LA UNION, i koe Senjores L. M. RHODE i CORNELIS DOVAL tin toer poder pa dirigi i maneha e winkelnan-ai. Na mes tempoe Directiva ta participa, koe na LA UNION tin existente semper un surtido grandi di toer sorto di articulo nobo propio pa Sastreria i Zapateria.

Curaçao 28 Maart 1887.

President

D. COERSEN.

Secretario

AURELIO ALVAREZ.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA.